

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

instituit. Spoliatus hoc prælio dux Magnus, comes frater eius captus, & episcopus Wormatiensis Poppo, exprimitibus Henrici principibus cecidit. Ita penè aquata sunt vulnera & dama partium. Nouissimo inter reges prælio, Rodulphus ita vulneratus est in dextera, ut inde mortem sumpserit. Iam enim reductus in Herbipolim, magnates & episcopos sue partis ad se iussit conuenire: & elata dextera in adstantes: Hæc est, inquit, manus, qua ego sacramenta præstiti Henrico domino meo, vobis tamen virginibus, toties in eum infeliciter pugnauit: Ita, & implete primam regi vestro fidem: nam ego vadam in viam patrum. Sic moritur.

C A P V T V I I I .

Iam profligato Rodulpho, rex Henricus aciores amicos intendit in Romanum Pontificem. Vrebant animum pronunciata in synodo regis destitutio, diu dilata in eius contumeliam reconciliatio, & muli in regnum favor. Igitur apud Noricæ Brixiam, conuocato pontifici cœtu de Lombardia, Italia & Germania, crimina multa intentantur Pontifici Gregorio, quod inuasor sit Romanæ sedis, sacrilegus monachus, somniorum & praefigiorum obseruator, necromanticus, & qui malis artibus fidem Christi contaminariit: Ob quæ omnia Romanum solum sede deſtituunt: & nisi sponte locū vacuaret, perpetua maledictione ferire minantur. & Wigbertum Reuennatum episcopum surrogant, quem Clementem III. appellant. Reliquerat autem Henricus Italia decedens Henricum filium cum copijs in prouincia, ut illam in se de contineret. Cui congressa per suos Mathildis nobilis matrona, & quæ multa in Romanam ecclesiam fecisset bona, ab illo superatur. Accessit aliud incommodum nobilis matronæ, (Erat enim de genere Saxonum, quod ostendamus)

mus) quod propter religionē memoria dignū est. Obie-
rat Bonifacius maritus eius, & Azonem Estensem reci-
pit iterato matrimonio: Rescivit postea Bonifacium at-
que Azonem tertio sibi inuicēm gradu ad matrimoniū
interdictō cohērere: Quā dē re consulens summū Pon-
tificem, iussa est ab Azone discedere, & pēnitentiam
agere de tam graui incestu. Ad quam obseruantiam, si
nostrā tēpora referimus, Ethnici videbimur. Quid enim
hodiē per dispensationem apostolicam non obtinetur?
Tum nobilem matronam, & quae Romanæ ecclesiæ mul-
ta præstisset obsequia, iussit Pontifex à secundo disce-
dere marito, & pēnitentiam incestus agere, nulla dis-
pensationis hinc aut indē facta mentione. Dicens igi-
tur Romam Henricus, per Bauaros est ingressus Itali-
am. Mathilda autem, quicquid ex subiectis sibi populis
copiarum sibi colligere potuit, misit summo Pontifici, à
quo tam probè in suo casu fuit consolata. Iussit Henricus
Clementem suum pontificali apparatu præcedentem ad
pontem vsg₃ Milvium procedere: Indē in prata Neronis
tum dicta, cùm iretur, structa in prælium acies præcessit.
Prior Clemens cum pompa, indē rex in subsidijs est se-
quutus. Appulso Leoninæ ciuitatis portæ, quam Saxo-
num tunc, aut Posterulam, vocabat, regios milites Ro-
mani sagittis, iactisque supernè lapidibus repulerunt.
Quod cùm vidisset Henricus, castris loco firmatis, exer-
citum incendijs, adficiorūque demolitioni curauit
intendere. Nullam vincendi spem offerri videns, post
paucos, quibus aduenerat, dies cum suo antipapa Ra-
uennam rediit: Ibiq₃, anno penē toto peracto, renoua-
ti viribus, per Spoletinos ad Vrbem iterū duxit: &
Leonina per totam Quadragesimam obsessa, ea post
Pascha est potitus. Est autem Leonina Vaticanum

Roma

Romæ suburbium, in quo Papæ nunc splendet palatum; quod quidem suburbium portis communitum, Leo III. de suo nomine appellavit Vrbem Leoninam. Inquinata per aliquot dies ab antipapa sancti Petri basilica, ad alteram pariter beati Pauli inquinandam accessit: aquabinas porticus diruit: unam à castello sancti Angeli ad Petri edem, alteram à Tergemina porta ad sancti Pauli basilicam: Dumq[ue] rex Vrbem circunsegit, multum per singulos dies sanguinis est effusum. Canmatibus autem ad initium aestatis in vrbis regione, ut assolet, incipientibus, Henricus sibi timens, per propinquas Romæ ciuitates, quæ omnes ei parebant, diuinit exercitum: & Wigbertus antipapa, adulterinam Petri sedem in Tibure tenuit. Rebus ita comparatis, Henricus Clementi suo, attributo in omnes copias per hyberna dispositas imperio, ipse cum paucis in Lombardiam concessit: Wigbertusq[ue] sacerdotalis officij immemor, circa urbem vinetis succisis, multa à quibus ipse Henricus temperasset, per eam aestatem hostilia commisit.

CAPUT IX.

Alio, qui sequutus est, anno H[er]icus ad exercitum reuersus, ciuitatem Leoninam iterum per vim ingressus, & apud beati Petri basilicam desidens, omnia eius vrbis edificia demolitus est. Per quod tempus, nullo propinquo ab vrbibus & castellis Romam adeunte, nullo etiam exente, Romani ad maximam calamitatem sunt perduicti: & fames, quod necessè fuit, asperrima superuenit: Quibus malis euenit, vt muli emigrantes numquam sunt postea reducti. Quæ cùm Robertus Guiscardus Normannus à Pontifice intellexisset, præfecit rebu Dalmatæ Boëmundum filium, & vxorem dicens, se contulit in Italianam. Interim Henricus, siue quia Rober-